

**ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
З ДИСЦИПЛІНИ «ВИДАТНІ ПОСТАТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ»
НА ПЕРІОД КАРАНТИНУ (27.04.-11.05.2020)
Доцент О.В.Герінбург**

Графік навчального процесу

Тиждень	Дата	Вид заняття	Тема
А 27.04.- 01.05.2020	29.04.	Семінар	№ 6 «Українські науковці та дослідники світового рівня»
Б 04.05.- 08.05.2020	06.05.	Семінар	№ 7 «Видатні постаті української літератури»

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Завдання для студентів:

Зі списку постатей, наведених у плані заняття, обрати 2 персоналії та підготувати про них інформацію (або презентацію) з обов'язковими компонентами:

- життя та діяльність історичного діяча
- опис діяча в історичних творах
- оцінка його діяльності в науковій літературі
- образ історичного діяча в художніх творах
- бібліографічний список про життя та діяльність історичного діяча
- тестові завдання про історичну особу (не менше 10 запитань).

Примітка 1. При складанні тестових запитань бажано орієнтуватися на запитання, наведені для прикладу наприкінці файлу.

Примітка 2. Строк виконання та здачі на перевірку - не пізніше дня, зазначеного у графіку навчального процесу.

Виконану роботу можна надіслати на поштову адресу ejburg@ua.fm, обов'язково вказавши у темі листа прізвище виконавця, факультет і групу, або на платформі <http://ksuonline.kspu.edu/> у відповідях до відповідної семінарської теми курсу «Видатні постаті української історії».

Семінарське заняття № 6

Українські науковці та дослідники світового рівня

1. Видатні українці у природничих науках:

- Іван Пулюй
- Ілля Мечніков
- Микола Амосов
- Євген і Борис Патони
- Микола Пірогов
- Володимир Вернадський

2. Українські винахідники:

- Федір Піроцький
- Йосип Тимченко
- Ігор Сікорський

- Сергій Корольов
- 3. Українські філософи та історики:
 - Григорій Сковорода
 - Феофан Прокопович
 - Микола Костомаров
 - Володимир Антонович
 - Дмитро Яворницький
 - Вікентій Хвойка
 - Борис Мозолевський

Література:

1. Аксіоми для нащадків: українські імена у світовій науці : зб. нарисів / упоряд., передм. О. Романчука. – Львів: Меморіал, 1992. – 540 с.
2. Базильчук Г. К. Словник-довідник з історії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. К. Базильчук; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К.: МАУП, 2005. – 366 с.
3. Бездробний Ю. Видатні українські вчені у світовій науці : стислий довід. / Ю. Бездробний, В. Козирський, В. Шендеровський; НАН України, Нац. центр "Мала акад. наук України". – К.: Праймдрук, 2012. – 99 с.
4. Видатні постаті України : біографічний довідник / голов. ред. Г. В. Щокін ; Міжрегіональна академія управління персоналом; Книжкова палата України. - К.: МАУП, 2004. - 872 с.
5. Герої та знаменитості в українській культурі: кол. монографія / Укр. центр культур. дослідж., Ін-т культур. політики; ред.-упоряд. О. Гриценко. – К.: УЦКД, 1999. – 351 с.
6. Гусев В.І. Видатні постаті в історії України ІХ-ХІХ ст : Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусев (кер. кол. авт.), В. П. Дрожжин, Ю. О. Калінцев, О. Г. Сокирко, В. І. Червінський. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
7. Дашкевич Я.Р. Постаті: нариси про діячів історії, політики, культури / Ярослав Дашкевич; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Львів. від-ня. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів: Піраміда, 2007. – 807 с.
8. Клімов, А. А. Видатні українці : довідник / А. А. Клімов. – Харків: Веста, 2010. – 222 с. – (Малий довідник).
9. Провідники духовності в Україні: довідник / редкол.: акад. НАН України І. Ф. Курас (голова) та ін.; обкл. і тит. худож. Ю. О. Коваленко. – К.: Вища школа, 2003. – 782 с.
10. Харченко, Т. М. 100 знаменитих людей України / Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, И. І. Рудичева. – Харків: Фоліо, 2004. – 511 с. : іл. – (100 знаменитых).

Семінарське заняття № 7

Видатні постаті української літератури

- Нестор-літописець
- Іван Котляревський
- Іван Нечуй-Левицький
- Іван Франко
- Пантелеймон Куліш
- Михайло Коцюбинський
- Микола Хвильовий
- Василь Стефаник
- Остап Вишня
- Василь Стус
- Іван Багряний
- Євген Сверстюк
- Леся Українка
- Марко Вовчок

- Ольга Кобилянська
- Ліна Костенко
- або інші (на вибір студента)

Література:

1. Базильчук Г. К. Словник-довідник з історії: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. К. Базильчук; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – К.: МАУП, 2005. – 366 с.
2. Видатні постаті України : біографічний довідник / голов. ред. Г. В. Щокін ; Міжрегіональна академія управління персоналом; Книжкова палата України. - К.: МАУП, 2004. - 872 с.
3. Войтович Л.В. Княжа доба: портрети еліти : монографія / Л. В. Войтович; Ін-т українознав. ім. І. Крип'якевича НАН України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Біла Церква: Видавець Олександр Пшонківський, 2006. – 782 с.
4. Герої та знаменитості в українській культурі: кол. монографія / Укр. центр культур. дослідж., Ін-т культур. політики; ред.-упоряд. О. Гриценко. – К.: УЦКД, 1999. – 351 с.
5. Гусев В.І. Видатні постаті в історії України IX-XIX ст : Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусев (кер. кол. авт.), В. П. Дрожжин, Ю. О. Калінцев, О. Г. Сокирко, В. І. Червінський. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
6. Дашкевич Я.Р. Постаті: нариси про діячів історії, політики, культури / Ярослав Дашкевич; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Львів. від-ня. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів: Піраміда, 2007. – 807 с.
7. Історія України в особах IX - XVIII ст. / В. Замлинський, І. Войцехівська та ін. – К.: Україна, 1993. – 395 с.
8. Клімов, А. А. Видатні українці : довідник / А. А. Клімов. – Харків: Веста, 2010. – 222 с. – (Малий довідник).
9. Котляр М.Ф. Історія в життєписах / М. Ф. Котляр, В. А. Смолій. – К.: Час, 1994. – 328 с.
10. Мистецтво України: Біографічний довідник / За ред. А. В. Кудрицького. – К.: Укр. енцикл., 1997. – 700 с.
11. Провідники духовності в Україні: довідник / редкол.: акад. НАН України І. Ф. Курас (голова) та ін.; обкл. і тит. худож. Ю. О. Коваленко. – К.: Вища школа, 2003. – 782 с.
12. Харченко, Т. М. 100 знаменитих людей України / Т. М. Харченко, О. Ю. Очкурова, І. І. Рудичева. – Харків: Фоліо, 2004. – 511 с.: іл. – (100 знаменитих).

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. «І звелів Олег своїм воїнам зробити колеса й поставити на них кораблі. І з попутним вітром підняли вони вітрила й пішли з боку поля до міста. Греки ж, побачивши це, злякались і сказали через послів Олегові: “Не губи міста, дамо тобі данини, якої забажаєш!”»

В уривку з історичного джерела описано події походу київського князя на

- А. Ітіль
 - Б. Доростол
 - В. Іскоростень
 - Г. Константинополь
2. Коли відбулися події, засвідчені в уривку з літопису та зображені на мініатюрі?

«І на другий день призвав Ігор послів і прийшов на пагорби, де стояв Перун. І поклали руси оружжя своє, і щити, і золото, і присягнув Ігор, і мужі його, і скільки було поган-русів. А християн-русів водили присягати в церкву святого Іллі»

- А. 860 р.
 - Б. 882 р.
 - В. 911 р.
 - Г. 944 р.
3. Укажіть портрет історичного діяча, про якого йдеться:
«Сам був хоробрий і легкий. Ходячи, як пардус, багато воєн він чинив. Возів же з собою не возив, ні казана не брав, ні мяса не варив, але, потонку нарізавши конину або звірину, або воловину і на вуглях спікши, це він їв. Навіть шатра він не мав, а пітник слав і сідло клав у голову»

А.

Б.

В.

Г.

4. Спираючись на подану карту, можна схарактеризувати зовнішньополітичну діяльність князя

- А. Аскольда.
Б. Олега.

- В. Ігоря.
- Г. Святослава.

5. Оберіть три відповіді на запитання:
У яких уривках з історичних джерел ідеться про великого князя київського Святослава Ігоревича?

1. «...на другий день посилає до імператора просити миру за такою умовою: [русичі] повинні віддати [візантіяцям] Доростол..., [візантіяці] повинні дозволити привозити до себе хліб...»
2. «І поставив він кумири на пагорбі, поза двором теремним: Перуна дерев'яного, - а голова його була срібна, а вус - золотий, - і Хорса, і Дажбога, і Стрибога, і Сімаргла...»
3. «Хозари вийшли супроти нього з каганом, князем своїм. І зступилися війська битися, і сталася битва межи ними, і одолів він хозар, і город їхній столицю Ітіль, і город Білу Вежу взяв...»
4. «Зібрав він воїнів і прийшов до Києва, і вчинив мир із братом своїм Мстиславом. І розділили вони по Дніпру Руську землю: собі узяв сю сторону, а Мстислав - ту...»
5. «...побачив, що церкву завершено, він помолився Богу, говорячи: «Осе даю церкві сій, святій Богородиці, од маєтностей своїх десяту частину. Якщо се одмінить хто, - хай буде проклят...»
6. «Прийшов [князь] у Переяславець. І послав до греків послів, говорячи: «Хочу йти на вас»... І пішов до Царграда, розоряючи міста. І дали йому данину... І повернувся він у Переяславець...»
7. «Тепер же поручаю я, - замість себе - стіл свій, Київ, найстаршому синові Ізяславу. А Святославу даю я Чернігів, а Всеволоду - Переяслав, а Ігорю - Володимир, а В'ячеславу - Смоленськ...»

6. Яка мініатюра з літопису ілюструє період правління князя Володимира Великого?

А

Б

В

Г

7. Розташуйте у хронологічній послідовності:

- А. коронація Данила Галицького
- Б. битва біля м. Ярослава між військами Данила Романовича та угорсько-

- польською армією
- В. утвордження Данила Романовича в Галичі
- Г. подорож Данила Романовича до Батия

8. Установіть послідовність військово-політичних заходів Данила Романовича, описаних в уривках з історичних джерел.
- А. «Данило тим часом поїхав на |Ростислава Мстиславича|, і схопив його, і залишив у нім | Києві, тисяцького| Дмитра. І оддав він Київ у руки Дмитрові, |щоб| удержати |город| проти іноплемянних народів, безбожних татар...»
 - Б. «..Данило сказав: "Не гожим є держати отчину нашу крижевникам-тампліерам |рицарям-хрестоносцям|". І пішли вони на них з великою силою, узяли город |Дорогичин| місяця березня, і старійшину |магістра| їхнього Брауна схопили, і воїнів захопили, і вернулися обидва у Володимир...»
 - В. «Тим часом |хан| Могучий прислав до Данила й Василька посла свого зі словами: "Дай Галич!" І | Данило| був у печалі великій, тому що не укріпив він був землі своєї городами. І, порадившись з братом своїм, поїхав він до Батия, кажучи: "Не дам півотчини своєї, а їду до Батия сам...»
 - Г. «У той же час прислав Папа послів достойних, що принесли Данилові вінець, і скіпетр, і корону, які означають королівський сан, кажучи: "Сину! Прийми од нас вінець королівства... Ти матимеш поміч од Папи"...»
9. Оберіть три відповіді на запитання:
Що в історії Галицько-Волинської держави пов'язано з діяльністю Лева Даниловича?
- 1. сприяння переселенню іноземних колоністів
 - 2. перенесення столиці своїх володінь до Львова
 - 3. створення окремої Галицької митрополії
 - 4. визнання зверхності Золотої Орди
 - 5. прийняття титулу «короля Русі»
 - 6. підтримка католицької церкви
 - 7. приєднання до князівства Закарпаття та Люблінської землі
10. Про якого князя йдеться в уривку з історичного джерела:
«Він прийняв православ'я... проти нього діяла міцна група бояр. Йому закидали протегування чужинцям, сприяння німецькій колонізації й те, що він нібито хотів повернути всіх на католицизм... 1340 року його отруїли...»
- А. Роман Мстиславович
 - Б. Лев Данилович
 - В. Юрій I Львович
 - Г. Юрій II Болеслав